

СЪОБЩЕНИЕ ЗА ПРЕСАТА

Тракийско светилище близо до МалкоТърново е сред най-заstraшените паметници в Европа

Хага / Люксембург, 6 март 2014 г. - Водещата организация в областта на европейското културно наследство Европа Ностра (Europa Nostra) и Института на Европейската инвестиционна банка обявиха 11 паметници и обекти, одобрени в първия кръг за участие в програмата "Седемте най-заstraшени" за 2014 г. **Сред заstraшените забележителности, избрани от международно жури от експерти, е и Тракийското светилище в Мишкова нива близо до Малко Търново в България.** Някои от тях са в опасност поради липса на ресурси или експертен опит, други – поради липса на грижи или неточно планиране. Обявяването на селекцията тази година съвпада с деня на откриването на конференцията "Първо наследството: към общ подход за устойчива Европа", чийто домакин в Атина е гръцкото председателство на Европейския съюз. Окончателният списък на седемте избрани обекта ще се оповести публично на 5 май по време на Конгреса за Европейското наследство във Виена.

"Тези паметници и обекти са били избрани не само заради тяхната забележителна стойност като културно наследство и европейски ценности, но също така и поради сериозната опасност, пред която са изправени. Ангажирането на местните общности, както и усилията на различните публични или частни органи за тяхното спасяване, също се смятат за жизнено важни. Друг важен критерий е потенциалът на тези обекти да стимулират социално-икономическото развитие", заяви **Пиет Джасперт**, председател на консултативния панел на "Седемте най-заstraшени".

"Европа Ностра приветства нарастващото признание от страна на институциите на ЕС, включително и на Института на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), че културното наследство е както стратегически ресурс, така и и движеща сила за една устойчива Европа. Затова ние много разчитаме на ангажимента на тези институции да съдейства на местните, регионалните и националните власти в цяла Европа в усилията им да съхраняват и увеличават нашето наследство", подчерта **Дени дьо Кергорлей**, изпълнителен председател на Европа Ностра.

"През 2013 г., в своята пилотна година, програмата "Седемте най-заstraшени" успешно събуди интерес към най-заstraшените паметници и обекти в Европа и мобилизира множество заинтересовани страни в няколко държави, от Португалия до Турция. Потенциалът на тази програма е огромен, но тя може да се използва в пълна степен само с широка подкрепа – не само от институциите на ЕС, но също и от публични и частни партньори. Оздравяване на нашето заstraшено наследство е мисия, която трябва да предприемем всички заедно", добави той.

"Успешното възстановяването и популяризиране на културното наследство може да има значителни социални и икономически ползи на местно, регионално и дори на национално равнище, в посока увеличаване на туризма, създаване на работни места и подобряване на възможностите за инвестиции. По тази причина Института на ЕИБ подкрепя програмата "Седемте най-заstraшени". Експерти от Световната банка ще предоставят анализ и съвети и ще спомогнат за изготвянето изпълним реален план за действие за всеки от седемте обекта", обясни **Реми Джакоб**, декан на Института на ЕИБ.

Тази година, своите кандидатури представиха организации на гражданското общество и държавните органи от цяла Европа. Единадесет обекта бяха подбрани от международно жури от специалисти по история, археология, архитектура, консервация и финанси. Окончателният списък на седем обекта ще бъде избран от Управителния съвет на Европа Ностра. "Седемте най-заstraшени" за 2014 г. ще бъдат обявени на пресконференция на 5 май в Дома на Европа във Виена с представители на високо равнище от Европа Ностра и Института на ЕИБ.

Програмата "Седемте най-заstraшени" беше стартирана през януари 2013 г. от Европа Ностра, Института на ЕИБ като партньор-основател и Съвета на Европейската банка за развитие като асоцииран партньор. Той е вдъхновен от подобен успешен проект, ръководен от американския Национален тръст за опазване на историческото наследство. "Седемте най-заstraшени" не е програма за финансиране. Нейната цел е да служи като катализатор за действие и да насърчава чрез "силата на примера".

КОНТАКТИ С ПРЕСАТА

Европа Ностра

Joana Pinheiro, Communications Officer

E: jp@europanostra.org

T: +31 70 302 40 55

Европейската инвестиционна банка

Сабине Парис, Прес офис

E: s.paris@eib.org

T: +352 43 798 33 40 ; M: +352 62 145 91 59

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ

www.europanostra.org/7-most-endangered

www.europanostra.org/advisory-panel

twitter.com/europanostra

www.youtube.com/user/EuropaNostraChannel

За снимки с висока резолюция

[Flickr](https://www.flickr.com/photos/europanostra/)

11 европейски обекта, избрани за Програмата ”Седемте най-застрашени” (изброени по азбучен ред на държавата)

Манастир Бардзракаш Св. Григорий, Дзег, АРМЕНИЯ

Този монашески комплекс, посветен на Св. Григорий, първия официален глава на Арменията църква, датира от 10-ти до 13-ти век. Разположен в културния пейзаж на село Дзег, дълбоко в зелено дефиле. Каменните структури на основните сгради лежат в руини, без покриви, и покрити от растителност. Рехабилитацията на паметника ще помогне за установяване Дзег като център за туризъм и стимулиране на местната икономика. Това, обаче, може да бъде постигнато само с международен опит и подкрепа.

Сценична техника на театър Бурла, Антверпен, БЕЛГИЯ

Бурла е последният останал общински театър в Европа с оригинални сценични машини, създаден от френската фирма Филастр и Камбон през 1834. Сценичните машини, както и неокласическата сграда на белгийския архитект Пиер Бурла всъщност бяха напълно реставрирани през 1993 г., когато Антверпен беше Европейска столица на културата, и дори получи наградата на Европа Ностра. Ако историческата и все още работеща техника в кулата и под сцената се разглоби и се замени с модерно оборудване – както предлага местна компания, един от малкото театри в Европа, където могат да бъдат представяни автентични опера и драма от 19-ти век, ще бъде непоправимо загубен.

Тракийско светилище в Мишкова нива, БЪЛГАРИЯ

Датиран от 5-ти до 3-ти век пр. н. е., това е най-големият и най-известният паметник на древната тракийска култура в района на Малко Търново. Разположено в сърцето на най-големия природен парк в България, а до светилището може да се стигне само по горски път. То е изградено от добре издялани мраморни блокове, захванати с метални скоби, като най- впечатляващият елемент е 25-метров монументална крепида. Свещеното място е застрашено от климатичните условия и околната флора. Необходима е национална и европейска техническа и финансова помощ, за да се съхрани светилището и да се превърне в образователна и туристическа атракция.

Исторически квартали на Долчо и Апозари, Кастория, ГЪРЦИЯ

Кварталите Долчо и Апозари, с техните средновековни църкви и имения от 18-ти 19-ти век, правят крайезерния планински град Кастория един от най-изящните градове в Югоизточна Европа. След Втората световна война, градът е претърпял значителни щети в резултат на нарастването на населението и строителството на жилищни блокове. Икономическата криза и високите нива на безработица допълнително са влошили ситуацията. Местните власти, неправителствени организации и частни партньори са обединили усилия за възстановяване на исторически сгради, но е необходимо значително увеличаване на националното и европейско подпомагане. Рехабилитацията на кварталите ще бъде изключително важен инструмент за преодоляване на кризата на местно ниво.

Цитаделата на Алесандрия, ИТАЛИЯ

Това е най-важната шестоъгълна крепост в Европа според ЮНЕСКО, в чийто Индикативен списък е вписана от 2006 г. Разпростряна на над 74 хектара, Цитаделата на Алесандрия е перфектен пример за модерен тип крепост. Построена между 1732 и 1808, тя е била сцена на няколко ключови моменти в историята на Италия и Европа. Най-непосредствената заплаха за паметника е разпространението на много инвазивен плевел, корените на който сериозно подкопават стените. Местната общност и властите са силно ангажирани поддържането на Цитаделата, но те се нуждаят от мащабно (интер)национално ноу -хау и финансова помощ.

Римски Археологически обект Големо Градище, Конжух, БЮР МАКЕДОНИЯ

Големо Градище е на мястото на късноантичния град в римската провинция Дардания, датираща от края на пети и началото на шести век. Градът покрива площ 17 хектара, а неговите укрепления и църкви показват началните фази на развитието на европейската урбанизъм и религиозна архитектура. Разкопките са разкрили редица редки структури. Необходими са спешни мерки за опазване на останките от времето, грабителите и допълнително разпадането като цяло. С европейския експертен опит и финансиране, градът и неговите широки околности могат да бъдат разработени като археологически парк и по този начин да се стимулира културния и селски туризъм.

Пако де Вилар де Пердизес в Монталегре, ПОРТУГАЛИЯ

В продължение на три века, този обект в отдалеченото село Вилар де Пердизес в Северна Португалия, е предоставяло материална и духовна утеха на поклонниците към Сантяго де Компостела. Основан през 1555 с папска була, обектът включва болница, аптека и параклис. Тези три сгради днес са в напреднал стадий на разпадане, а имението, което обединява елементи от 16-ти век, Барок и Маниеризъм, е сериозно застрашено поради нестабилността на неговите основи. Обновяването на обекта, като се изгради и музей и информационен център, ще спомогне за съживяване на маршрута Сантяго в региона и засилване на туристическите дейности.

Национален дворец Кулите на Мафра, ПОРТУГАЛИЯ

Двете кули на Националния дворец Мафра се отличават с уникален набор от 120 бронзови камбани. Тези изключителни музикални инструменти, два от които покриват гама от четири октави, са най-големите оцелели камбани от 18-ти век в света. Поради липса на поддръжка или лошо съхранение, дървените структури, които поддържат камбаните, са изложени на риск от срутване. Възстановяването на две камбани ще позволи да се съхрани този най-необикновен израз на музикалния Европейския барок и ще насърчи международен музикален и културен обмен. Това, обаче, може да се постигне само с международна техническа и финансова помощ.

Дървени църкви в Южна Трансилвания и Северна Олтения, РУМЪНИЯ

Малки общности са изградили тези структури през 18-19-тия век, като са използвали дървесина от гъстите гори на Румъния и традиционни строителни техники. Скронната архитектурата на тези църкви се компенсира от привилегированото им местоположение и техните художествени стенописи. Въпреки историческа, социална и културна значимост, многобройни църкви са били изоставени през последните няколко десетилетия поради малкия си капацитет и липсата на удобства, а днес са в напреднал етап на разпад. Местната общност е направила големи усилия за рехабилитация и повторно използване на тези религиозни сгради, но те трябва да бъдат подкрепени на национално и европейско ниво.

Селище с цветни къщи в Черняковск, РУСИЯ

Построено през 1924 г., Селище с цветни къщи е единственият останал пример от ранното творчество на известния немски архитект Ханс Шарун в бившата Източна Прусия. То е прототип на съвременната битова архитектура и непосредствен предшественик на други новаторски социални жилища в Германия, като Сименсщат в Берлин (класифициран от ЮНЕСКО през 2008 г), в който е замесен и Шарун. Възстановяването на Цветните къщи е техническо и финансово предизвикателство, към което трябва да се подходи с (интер)национално сътрудничество. Тяхното обновяване и създаването на изследователски център може да даде тласък на туризма и местната икономика.

Синагогата в Суботица, СЪРБИЯ

Това е един от най-добрите примери на религиозната архитектура Арт Нуво в Централна Европа. Проектирана от унгарските архитекти Марсел Комор и Дезо Якаб и построена през 1902 г., Синагогата на Суботица съчетава модерна конструкция от бетон и стомана с традиционни декоративни елементи от Унгарското народно изкуство. В миналото духовен дом на голяма еврейска общност в региона, синагогата е била пренебрегвана от Втората световна война насам. Въпреки дейностите за възстановяване, предприети през последните десетилетия, сградата остава силно застрашена. Необходими са международна експертиза и солидарност, за да се запази този архитектурен и културен скъпоценен камък.

Основна информация:

Европа Ностра е Европейската федерация на организации, които се занимават с европейското наследство. Тя обединява 50 страни в Европа и извън нея и е гласът на гражданското общество, отдадено на опазването и насърчаването на културното и природното наследство на Европа. Основана през 1963 г. в Париж, Европа Ностра има седалище в Хага и офис в Брюксел. Нейната пан-европейска мрежа се състои от: 250 НПО с общо членство от няколко милиона души; 150 публични органи или частни фирми, както и 1500 индивидуални членове. Европа Ностра се бори, за да спаси застрашените паметници, обекти и пейзажи на Европа. Тя награждава високите постижения чрез своята схема за награди, осъществявана в партньорство с Европейската комисия, и се стреми да повлияе на европейските и националните политики, свързани с наследството. Президент на Европа Ностра е световно известният оперен певец **Пласидо Доминго**. www.europanostr.org

Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) е институция за дългосрочно кредитиране на Европейския съюз, собственост на нейните държави-членки. Тя предоставя дългосрочно финансиране на добри инвестиции, за да допринесе за постигане на целите на политиката на ЕС. www.eib.org

Институтът на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ-И) насърчава европейски инициативи за общото благо. Той е създаден като част от Европейската инвестиционна банка през януари 2012 г. с цел да действа като катализатор за социални, културни, образователни и научноизследователски дейности, които са насочени към икономическото и социалното развитие в Европа. Подробна информация за дейността на Института на ЕИБ може да бъде получена от интернет страницата си <http://institute.eib.org/>

Банката за развитие на Съвета на Европа е "социалната банка на Европа". Международна банка за развитие с 41 страни-членки, тя представлява основен инструмент на политиката за солидарност в Европа. Опазването на културното наследство на Европа и е част от нейния мандат. www.coebank.org